

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Bożena Ziółkowska

Protokolant sekr. sąd. Marzena Szymaś

po rozpoznaniu dnia 20.10.2014r. sprawy **L. Z.**

obwinionego o popełnienie wykroczenia z art. 96 § 3k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 28.01.2014r. sygn. akt. II W 582/13

1. uchyła zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. postępowanie w sprawie obwinionego L. Z. umarza
2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa

B. Z.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2014 r. sygn. akt II W 582/13 Sąd Rejonowy w Gnieźnie uznał obwinionego **L. Z.** za winnego tego, że w dniach 19.04.2013 r. – 20.06.2013 r. będąc właścicielem pojazdu marki M. o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi, nie wskazał na żądanie Straży Miejskiej komu go powierzył do kierowania lub używania w dniu 07.04.2013 r. o godz. 15:27 przy ul. (...) I w G., tj. wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. i za to na podstawie art. 96 § 3 k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 50,00 zł.

W punkcie 2 wyroku Sąd na podstawie art. 119 § 1 k.p.w. w zw. z art. 627 k.p.k. zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów postępowania w kwocie 100,00 złotych, a na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę w kwocie 30 złotych.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł obwiniony L. Z. podnosząc liczne zarzuty w tym m.in. brak weryfikacji przez Sąd I instancji uprawnień składającego wniosek o ukaranie. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie przedmiotowego orzeczenia i umorzenie postępowania z przyczyn wyłączających postępowanie, określonych w art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obwinionego zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie Sąd Odwoławczy podkreśla, iż uzasadnienie wyroku Sądu Rejonowego odpowiada wymogom art. 424 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w., zatem możliwa jest instancyjna kontrola orzeczenia, pozwalająca na weryfikację rozstrzygnięcia, toku rozumowania Sądu I instancji oraz oceny materiału dowodowego i wiarygodności poszczególnych środków dowodowych, dokonanej przez Sąd Rejonowy, a także wniosków sformułowanych na podstawie tej oceny.

Wśród licznych zarzutów podniesionych w apelacji przez obwinionego L. Z. na pierwszy plan wysuwa się kwestionowanie przez skarżącego uprawnień Straży Miejskiej w G. do wniesienia i popierania wniosku o ukaranie w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się do powyższego na wstępie należy stwierdzić, iż uprawnienia oskarżyciela w sprawach o wykroczenia przysługują strażom miejskim i gminnym, ale tylko, gdy w zakresie swego działania ujawniły wykroczenie i złożyły wniosek o ukaranie (art. 17 § 3), a zakres uprawnień (działania) określają tu ustawy szczególne o danym organie.

W niniejszej sprawie, jak wynika z ustalonego przez Sąd Rejonowy stanu faktycznego, w dniu 19 kwietnia 2013 r. koordynator monitoringu miasta G. przekazał Straży Miejskiej w G. fotografie dokumentujące wykroczenie drogowe popełnione w dniu 7 kwietnia 2013 r. o godz. 15:27 przy ul. (...) I w G., przez kierowcę pojazdu M. o nr rej. (...) polegające na pozostawieniu pojazdu w odległości mniejszej niż 10 metrów przed przejściem dla pieszych. W związku z otrzymaną dokumentacją Straż Miejska prowadziła czynności wyjaśniające, w toku których ujawniła wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. polegające na niewskazaniu przez właściciela pojazdu, wbrew obowiązkowi na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania w oznaczonym czasie.

W chwili obecnej nie ulega wątpliwości, iż na podstawie art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straży gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2014 r. sygn. akt I KZP 16/14, której nadano moc zasady prawnej).

Jednak analizując niniejszą sprawę kluczowym jest ustalenie, czy Straż Miejska w G. była w ogóle uprawniona do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie polegające na pozostawieniu pojazdu w odległości mniejszej niż 10 metrów przed przejściem dla pieszych, w przypadku jego ujawnienia przy pomocy kamer monitoringu miejskiego i w konsekwencji, czy była organem uprawnionym, o którym mowa w art. 96 § 3 k.w.

Uprawnienia Straży Miejskiej w zakresie kontroli ruchu drogowego określone zostały w art. 129b ust. 2 i 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym:

2. Strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:

1) kierującego pojazdem:

a) niestosującego się do zakazu ruchu w obu kierunkach, określonego odpowiednim znakiem drogowym,

b) naruszającego przepisy ruchu drogowego, w przypadku ujawnienia i zarejestrowania czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego;

2) uczestnika ruchu naruszającego przepisy o:

a) zatrzymaniu lub postoju pojazdów,

b) ruchu motorowerów, rowerów, wózków rowerowych, pojazdów zaprzęgowych oraz o jeździe wierzchem lub pędzeniu zwierząt,

c) ruchu pieszych.

3. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa

w ust. 2, strażnicy gminni (miejscy) są upoważnieni do:

- 1) zatrzymania pojazdu lub jadącego wierzchem, z wyłączeniem pojazdów kierowanych przez osoby, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b;
- 2) sprawdzania dokumentów wymaganych w związku z kierowaniem pojazdem i jego używaniem;
- 3) używania urządzeń rejestrujących, z tym że w przypadku używania urządzenia zainstalowanego w pojeździe w czasie pracy urządzenia pojazd nie może znajdować się w ruchu;
- 4) legitymowania uczestnika ruchu i wydawania mu wiążących poleceń, co do sposobu korzystania z drogi lub używania pojazdu;
- 5) wydawania poleceń:
 - a) osobie, która spowodowała przeszkodę utrudniającą ruch drogowy lub zagrażającą jego bezpieczeństwu,
 - b) kontrolowanemu uczestnikowi ruchu – co do sposobu jego zachowania;
- 6) sprawdzenia wykonania obowiązków określonych w art. 78 ust. 2;
- 7) żądania od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

W świetle powyższego nie ulega zatem wątpliwości, iż Straż Miejska posiada uprawnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego w stosunku do kierującego pojazdem naruszającego przepisy o zatrzymaniu lub postoju pojazdów, jednakże nie można przyjąć, aby prowadzenie czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie drogowe, które nie zostało ujawnione przez Straż Miejską, a ponadto zostało zarejestrowane przez system kamer monitoringu miejskiego, mieściło się w zakresie działania Straży Miejskiej określonym wyżej wskazanymi przepisami ustawy Prawo o ruchu drogowym.

W niniejszej sprawie Straż Miejska w G. nie przeprowadziła kontroli ruchu drogowego w stosunku do kierującego pojazdem marki M. o nr rej. (...), który naruszył przepisy dotyczące zatrzymania pojazdu, a otrzymała jedynie od koordynatora monitoringu miasta G. fotografie dokumentujące popełnione przez kierującego wykroczenie. Nie można zatem uznać, iż Straż Miejska ujawniła wykroczenie polegające na zatrzymaniu pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia dla pieszych.

Ponadto rozważając kwestię uprawnień Straży Miejskiej w G. do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawie o wyżej wskazane wykroczenie należy również mieć na względzie, iż przedmiotowe wykroczenie zostało ujawnione za pomocą kamer monitoringu miejskiego. Uprawnienia Straży Miejskiej w tym zakresie nie można, zdaniem Sądu odwoławczego, wywodzić z przepisu art. 129b ust. 2 pkt 1b ustawy Prawo o ruchu drogowym, w którym mowa jest o ujawnieniu i zarejestrowaniu czynu przy użyciu urządzenia rejestrującego. Urządzeniem rejestrującym jest, zgodnie z art. 2 pkt 59) ustawy Prawo o ruchu drogowym, stacjonarne, przenośne albo zainstalowane w pojeździe albo na statku powietrznym urządzenie ujawniające i zapisujące za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami. Cechą charakterystyczną tego rodzaju urządzeń jest jednocześnie pełnienie dwóch funkcji: ujawniania naruszeń w ruchu drogowym i rejestrowania ujawnionych naruszeń. Istotne jest przy tym, iż przedmiotowe urządzenia uruchamiają się w momencie naruszenia obowiązujących przepisów. Natomiast kamery miejskiego monitoringu rejestrują obraz, a nie poszczególne zdarzenia i nie ujawniają wykroczeń, rejestrując wszystkie zdarzenia - te zgodne z obowiązującymi przepisami i te, które stanowią wykroczenie przeciwko nim. System monitoringu miejskiego nie opiera się na pracy urządzeń ujawniających i zapisujących za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami. Przedmiotowy system ma na celu prowadzenie obserwacji w miejscach publicznych i w ocenie Sądu odwoławczego nie mieści się w definicji urządzenia rejestrującego, o którym mowa w art. 2 pkt 59) ustawy Prawo o ruchu drogowym. Obraz zarejestrowany za pomocą monitoringu miejskiego może zatem wprawdzie stanowić dowód w sprawie o ukaranie za wykroczenie, jednakże

Straż Miejska, nie tylko, nie może być oskarżycielem w tych sprawach, ale również nie może prowadzić czynności wyjaśniających, do wykonywania, których uprawniona będzie, zdaniem Sądu Okręgowego, wyłącznie Policja.

Reasumując, Straż Miejska w G. nie była uprawniona do prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie polegające na zatrzymaniu pojazdu w odległości mniejszej niż 10 m od przejścia dla pieszych i w konsekwencji koniecznym stało się przyjęcie braku uprawnień tego organu do żądania od właściciela pojazdu informacji komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Z tych względów stwierdzić należało, iż wniesiony w niniejszej sprawie wniosek o ukaranie nie stanowi skargi uprawnionego oskarżyciela.

Zgodnie z treścią art. 109 § 2 k.p.w. w zw. z art. 436 k.p.k. Sąd II instancji ograniczył rozpoznanie środka odwoławczego tylko wskazanego wyżej uchybienia, gdyż rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia a rozpoznanie pozostałych uchybień jest bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. umorzył postępowanie w sprawie obwinionego L. Z.

a w oparciu o treść art. 119 k.p.w. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 118 § 2 k.p.w. kosztami postępowania w sprawie obciążył Skarb Państwa.

B. Z.